

Nr 158.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten för budgetåret 1948/49; given Stockholms slott den 5 mars 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 mars 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan, under femte huvudtiteln, punkterna 70 och 71, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1948/49 såsom förslagsanslag beräkna

till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar	kronor 5 360 000
» » : Omkostnader	» 359 500

Anledningen till att dessa anslag endast preliminärt beräknades var, att enligt framlagt förslag riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå skulle överflyttas till ett nyinrättat centralt arbetarskyddsverk. Förut denna dag har Kungl. Maj:t beslutat förelägga riksdagen proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m. Däri förordas, att den föreslagna överflyttningen skall äga rum fr. o. m. den 1 januari 1949. Jag hemställer nu att få till fortsatt behandling upptaga frågan om anslag för nästa budgetår till riksförsäkringsanstaltens avlöningar och omkostnader.

Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1946/47.....	3 100 000	3 399 741
1947/48.....	5 015 000	—
1948/49(<i>förslag</i>)	5 320 000	—

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1947 fastställt personalförteckning för riksförsäkringsanstalten (statsliggaren s. 211).

Vidare har Kungl. Maj:t samma dag fastställt följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 800 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.....	» 2 900 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 277 600
<u>Summa förslagsanslag kronor 5 015 000</u>	

Samtidigt har Kungl. Maj:t förklarat, att den i avlöningsstaten upptagna anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, skall tills vidare fr. o. m. budgetåret 1947/48 disponeras på följande sätt:

Arvode till generaldirektörens ställföreträdare.....	kronor 1 200
Arvode till en överläkare.....	» 5 000
Personligt arvodestillägg till överläkare	» 650
Arvoden å 3 500 kronor till fem biträdande läkare eller arvoden å 3 500, 3 500, 3 500 och 7 000 kronor till fyra biträdande läkare.....	» 17 500
Personligt arvodestillägg till en av de biträdande läkarna	» 450
Arvode till en läkare för arbetarskyddsärenden	» 5 000
Arvode till en biträdande läkare för arbetarskyddsärenden ..	» 3 500

Arvoden å 1 500 kronor till två ledamöter vid behandlingen av frågor rörande fondförvaltningen samt ersättning till suppleanter för nämnda ledamöter	kronor	3 200
Ersättning för utförande av portvaktsgöromål till den hos anstalten anställde värmeledningsskötaren, tillika reparatör, av 1:a klass	»	900
	Summa kronor	37 400

Kungl. Maj:t har därjämte föreskrivit bl. a., att personligt arvodestillägg må tills vidare fr. o. m. budgetåret 1947/48 utgå endast till sådan överläkare eller biträdande läkare, som för tiden t. o. m. den 30 juni 1939 å sitt arvode uppburit dyrtidstillägg.

Sedan anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal omräknats med ledning av från anstalten lämnade uppgifter, har Kungl. Maj:t den 14 november 1947 föreskrivit, att under posten må disponeras högst 3 000 000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1947 har *riksförsäkringsanstalten* framlagt förslag beträffande anslagsbehovet till avlöningar för nästa budgetår. Anstalten har därvid förutsatt, att arbetarskyddsbyrån även nästa budgetår kommer att utgöra en del av anstalten.

Riksförsäkringsanstalten har till en början lämnat vissa uppgifter angående omfattningen av de på anstalten ankommande arbetsuppgifterna. Efter under hand gjorda kompletteringar kunna dessa uppgifter sammanställas till följande tablå.

	1945	1946	1947
I anstaltens arbetsgivarförteckningar uppförda arbetsgivare omkring	790 000	735 000	1
Inkomna anmälningar om olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade arbetare	160 833	172 128	174 330
Därav anmälningar om olycksfall, som drabbat statsarbetare	25 253	23 931	24 165
Ärenden jämlikt lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar	3 203	2 830	2 586
Inkomna framställningar jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring	6 453	3 165	2 925
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring	198	98	55
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret	72	21	4
Ärenden jämlikt kungörelsen den 30 juni 1947 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning m. m.	—	—	32
¹ Uppgift härom kan ännu icke lämnas.			

Minskningen i fråga om antalet i arbetsgivarförteckningarna uppförda arbetsgivare förklaras av anstalten bl. a. bero på att de lokala skattemyndigheterna, vilka det åligger att upprätta förteckningarna, på grund av det

betydande arbetet med folkbokföringens och skatteuppbördens omläggning icke hunnit att i samma utsträckning som tidigare granska och komplettera de primäruppgifter, som ligga till grund för förteckningarna.

Rörande personalbehovet inom anstaltens byråer har anstalten inledningsvis anført, att tillväxten under år 1946 av anstaltens arbetsuppgifter, främst skaderegleringsarbetet, under budgetåret 1946/47 nödvändiggjort en utökning av anstaltens personal. Denna hade sålunda, sedan anstalten avlät sin statskrivelse angående avlöningsanslag för innevarande budgetår, förstärkts med bl. a. omkring 25 biträden, varav ett 10-tal å första skaderegleringsbyrån. Dessutom hade personalen å försäkringsbyrån måst tillfälligt förstärkas med en amanuens och 13 biträden i samband med genomförandet av de vid 1946 års riksdag beslutade förhöjningarna av vissa ersättningar jämlikt olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringslagarna.

Med avseende på riks försäkringsanstaltens sannolika arbetsbörda och personalbehov nästa budgetår anför anstalten, att därest förenämnda minskning av antalet i anstaltens arbetsgivarförteckningar uppförda arbetsgivare kunde tänkas bli bestående, densamma i och för sig skulle medföra en mindre lättnad i försäkringsbyråns mycket betydande arbetsbörda. Det förväntades emellertid, att antalet i förteckningarna redovisade arbetsgivare ånyo komme att öka. Därtill komme, framhåller anstalten, att de förut omnämnda förhöjningarna av vissa ersättningar enligt olycksfallsförsäkringslagen hade medfört ett högst avsevärt ökat arbete med debiteringen av de premier för större arbetsgivare, som belöpte på år 1946. För detta arbete hade anstalten, såsom nämnts, varit nödsakad tillfälligt förstärka försäkringsbyråns personal med en amanuens och 13 biträden. Denna extra arbetsbelastning väntades upphöra under innevarande budgetår. Utöver här omnämnda rent tillfälliga ökning av arbetet å försäkringsbyrån hade emellertid en succesiv ökning av det ordinarie arbetet inträtt. Anstalten nämner, att antalet större arbetsgivare (vid 1945 års utgång omkring 35 400), vilka i motsats till de mindre arbetsgivarna skola av anstalten påföras försäkringsavgift enligt från dem särskilt infordrade uppgifter, år 1946 ökade med omkring 1 100 och år 1947 beräknades ytterligare öka med omkring 1 500. På grund av arbetsökningen hade övertidsarbete i allt större utsträckning måst tillgripas, men det oaktat hade en betydande eftersläpning i arbetet på vissa avdelningar inom byrån icke kunnat undvikas. För att det skulle bli möjligt att på ordinarie arbetstid medhinna arbetet å försäkringsbyrån och för att eftersläpning om möjligt skulle kunna undvikas, vore en förstärkning av arbetskrafterna på byrån med en amanuens och tio kvinnliga biträden erforderlig. Detta innebure, att i förhållande till det nuvarande personalbeståndet försäkringsbyråns personal nästa budgetår skulle kunna minskas med tre biträden.

I fråga om tredje skaderegleringsbyrån (militärsättningsbyrån) anför anstalten, att personalbeståndet å denna byrå, som tillfälligt hade måst ökas i samband med bl. a. genomförandet av de vid 1946 års riksdag beslutade ersättningsförbättringarna, numera åter kunnat nedbringas till ungefär samma nivå som dessförinnan (våren 1946). Därutöver hade, trots ned-

gången i antalet nyinkommande militärsättningsärenden, någon reduktion av personalstyrkan icke kunnat företagas, vilket berodde dels på att de 1946 beslutade ändringarna i ersättningsbestämmelserna icke blott inneburit ökat arbete vid övergången utan — ehuru i mindre grad — föranledde arbetsökning även i fortsättningen dels på att anstalten genom uppbördsreformen ålagts skyldighet att verkställa avdrag för skatt å vissa livräntor. Enbart sistnämnda åliggande hade visat sig kräva två å tre biträden. — Då någon mera avsevärd nedgång i antalet nyinkommande militärsättningsärenden icke vore att vänta, kunde ytterligare minskning i byråns arbetsbörda av denna anledning icke beräknas inträda. Däremot kunde en fortsatt arbetslättning förväntas till följd av avgång bland beredskapsinvaliden. Huruvida denna avgång komme att bli av sådan omfattning att den tillåte en fortsatt personalminskning, vore svårt att bedöma. Vidare vore att märka, att byrån fr. o. m. innevarande budgetår hade ålagts en ny arbetsuppgift, nämligen handläggningen av ärenden jämlikt kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 344) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning m. m. Anstalten utginge dock från att denna uppgift icke skulle vara särskilt arbetskrävande. Nya arbetsuppgifter för byrån tillkomme därjämte på grund av det anstalten genom brev den 20 juni 1947 ålagda uppdraget att till om- eller nyprövning upptaga vissa ärenden angående ersättning i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring.

Med hänsyn till det anförda räknar anstalten för nästa budgetår med i stort sett oförändrat personalbehov även å tredje skaderegleringsbyrån.

Anstalten beräknar, att arbetsbördan å övriga byråer blir i huvudsak oförändrad. Personalbehovet å dessa byråer under budgetåret 1948/49 kunde därför antagas bli ungefär detsamma som f. n.

Riksförsäkringsanstalten erinrar härefter om de alltjämt mycket ogynnsamma befordringsutsikterna inom anstalten samt svårigheterna till följd härav att förvärva och behålla dugande arbetskraft. Anstalten föreslår i anslutning härtill, att vissa befattningar uppflyttas i lönegrad. Sålunda upprepar anstalten sitt senast i statskrivelsen för budgetåret 1947/48 framlagda förslag att en befattning som förste byråsekreterare i Ce 27 på administrativa byrån skall uppflyttas till Ce 29. Beträffande försäkringsbyrån framför anstalten ånyo ett senast i nämnda statskrivelse framlagt förslag att chefen för byråns tekniska avdelning, vilken nu är förste byråingenjör i Ca 29, skall uppflyttas till byrådirektör i Ca 31. Vidare föreslås, att en förste byråsekreterare å försäkringspliktsbyrån skall uppflyttas från Ce 27 till Ce 29. Å första skaderegleringsbyrån skola enligt förslaget en förste byråsekreterare uppflyttas från Ca 27 till Ca 29 och två förste byråsekreterare från Ce 27 till Ce 29, medan å andra skaderegleringsbyrån en förste byråsekreterare skall uppflyttas från Ca 27 till Ca 29 och å tredje skaderegleringsbyrån en förste byråsekreterare från Ce 27 till Ce 29. Till stöd för förslagen har anstalten åberopat utförlig motivering, vilken i huvudsak innefattar att löneställningen för ifrågakvarande befattningar är alltför låg med hänsyn till den

kvalificerade beskaffenheten av de med befattningarna förenade arbetsuppgifterna.

Anstalten har härjämte föreslagit, att å första skaderegleringsbyrån skall nyinrättas en befattning som byrådirektör i Ca 31. Som motivering för detta förslag har anstalten anfört, att chefen för nämnda byrå på grund av arbetsbördans omfattning alltsedan maj 1944 åtnjutit partiell tjänstledighet med en av byråns förste byråsekreterare som vikarie. Då någon mera betydande minskning av byråns arbetsbörda enligt anstaltens mening icke kan förväntas, anser anstalten, att en byrådirektörsbefattning bör inrättas för de göromål, som nu fullgöras av nämnde vikarie.

Riksförsäkringsanstalten har vidare behandlat frågan om förbättring av arvodena till anstaltens läkare. Anstalten har härvid till en början lämnat i huvudsak följande redogörelse för nu utgående arvoden till läkarna bortsett från de för arbetarskyddsärenden anställda läkarna.

Hos riksförsäkringsanstalten finnas anställda bl. a. en överläkare och 5 biträdande läkare. Tjänstgöringstiden för dessa läkare utgör minst 4½ timmar i veckan och tjänstgöringen är som regel förlagd till anstaltens lokaler. Till överläkaren utgår f. n. ett årligt arvode av 5 000 kronor, vartill kommer personligt arvodestillägg med 650 kronor för år (sedan den 1 juli 1939). Nämnda arvode har den nuvarande överläkaren uppburit alltsedan han år 1934 tillträdde befattningen. Arvodestillägget till honom utgår sedan den 1 juli 1939. De biträdande läkarnas årliga arvoden utgå alltsedan den 1 juli 1927 med 3 500 kronor för år. Härjämte uppbär en av dem personligt arvodestillägg med 450 kronor för år. Å intet av dessa arvoden utgår, utöver vad ovan nämnts, tilläggsersättning av något slag.

Med hänsyn till de betydande förändringar penningvärdet undergått sedan ifrågakvarande arvoden först bestämdes och även till de avsevärda nominella löneförbättringar, som kommit statstjänstemännen i gemen till del, hemställer anstalten, att nämnda arvoden måtte omregleras och upptagas till belopp, som någorlunda motsvara deras ursprungliga realvärde. I sådant syfte förordas, att överläkarens och de biträdande läkarnas arvoden fastställas till 7 800 resp. 5 400 kronor för år. De personliga arvodestilläggen borde bibehållas oförändrade. Anstalten funne det mycket angeläget, att nu föreslagna förbättring genomfördes, då det för anstaltens verksamhet vore av stor betydelse att såsom sakkunniga i medicinska frågor kunna förvärva och behålla väl kvalificerade läkare. Anstaltens beslut i skaderegleringsärenden av medicinsk natur vore i mycket stor utsträckning grundade på läkarnas utlåtanden. Därtill komme, att tjänstgöringen enligt vad från läkarhåll uttalats vore synnerligen påfrestande. Höjning till motsvarande belopp borde enligt anstaltens mening även företagas med de arvoden, som vore förenade med läkartjänsterna å arbetarskyddsbyrån.

Riksförsäkringsanstalten anför vidare, att anstaltens läkare synas vara berättigade till semester, vilken borde bestämmas till 45 dagar för överläkaren och till 30 dagar för de biträdande läkarna.

Slutligen hemställer anstalten om höjning av det belopp, som utgår till den hos anstalten anställda värmeledningsskötaren såsom ersättning för

utförande av portvaktsgöromål. Nuvarande belopp om 900 kronor, vilket bestämts år 1932 och därefter icke ändrats, borde fr. o. m. nästa budgetår höjas till 1 200 kronor för år.

Riksförsäkringsanstalten beräknar anslagsbehovet under budgetåret 1948/49 på följande sätt.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän upptages till samma belopp som under löpande budgetår eller till 1 800 000 kronor. För löneklassuppflyttningar beräknas uppskattningsvis 10 000 kronor samt — vid bifall till riksförsäkringsanstaltens förut omnämnda förslag — för avlöning till den nye byrådirektören å första skaderegleringsbyrån 14 436 kronor och för uppflyttning i lönegrad av en förste byråingenjör och två förste byråsekreterare 3 708 kronor. Dessa kostnadsökningar torde emellertid, anför anstalten, motvägas av den besparing, som uppstår därigenom att vissa av de 104 nya ordinarie kontorsbiträdesbefattningar, som innevarande budgetår upptagits i anstaltens personalförteckning, ej blivit tillsatta, i flertalet fall beroende på att de tjänstemän, som skulle erhålla befattningarna, antingen beviljats entledigande eller före den 1 juli 1947 erhållit ledigblivna sådana befattningar. Även fyra befattningshavare, som vid ingången av nästa budgetår beräknas uppfylla fordringarna för erhållande av ordinarie kontorsbiträdesbefattning, anses kunna tillgodoses utan att antalet dylika befattningar ökas.

Då en av innehavarna av de på övergångsstat uppförda befattningarna såsom ledamot och byrådirektör (Ca 31) innevarande budgetår avginge med pension, minskades antalet av dessa befattningar från tre till två.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås för nästa budgetår höjd med 22 000 kronor till 59 400 kronor. Häri ha inräknats de av anstalten föreslagna arvodesförhöjningarna till anstaltens läkare och värmeledningsskötare samt kostnader om 4 650 kronor för semestervikarier för läkarna.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknar anstalten ett belopp av i runt tal 3 092 000 kronor till den vid tiden för framställningens avlåtande anställda icke-ordinarie personalen. I detta belopp hade inräknats avlöningskostnaden för den befattningshavare, som å tredje skaderegleringsbyrån bestrede göromål som eljest skulle ankomma på förste byråsekreterare i lönegraden Ca 27.

Kostnaden för ersättningspersonal till ett antal efter avgången personal vakanta befattningar beräknar anstalten till 45 000 kronor. Kostnaden för de av anstalten föreslagna uppflyttningarna i lönegrad beräknades till 6 180 kronor. Planerad minskning av försäkringsbyråns personal med 3 biträden medförde en kostnadsminskning av 11 411 kronor.

Till avlöningar till kortvarigt anställd personal (semestervikarier, personal för tillfälliga arbetsuppgifter m. fl.) beräknas 70 000 kronor. Vikariatsersättningar till icke-ordinarie tjänstemän, som under budgetåret 1946/47 uppgått till omkring 23 000 kronor, ha för nästa budgetår upptagits till 25 000 kronor. Till ackords- och övertidsersättningar, vilka under föregående budgetår ut-

gått med sammanlagt omkring 42 000 kronor, beräknas omkring 40 000 kronor. Minskning av förevarande lönekostnader till följd av tjänstledighetsavdrag uppskattas till omkring 20 000 kronor.

Ifrågavarande anslagspost borde alltså enligt anstaltens förslag beräknas till $(3\,092\,000 + 45\,000 + 6\,180 - 11\,411 + 70\,000 + 25\,000 + 40\,000 - 20\,000)$ 3 246 769 kronor eller i runt tal 3 247 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg anses av anstalten böra upptagas med 600 000 kronor.

Det totala medelsbehovet skulle alltså enligt riks försäkringsanstaltens beräkningar för nästa budgetår utgöra $(1\,800\,000 + 59\,400 + 3\,247\,000 + 600\,000)$ 5 706 400 kronor.

I avgivet utlåtande har *statskontoret* anfört följande.

Då frågan om en förbättrad löneställning för förste byråsekreteraren å administrativa byrån och förste byråingenjören å försäkringsbyrån övervägts så sent som vid 1947 års riksdag, kan statskontoret icke nu förorda en ändring av dessa befattningshavares lönegradsplacering. Beträffande de av riks försäkringsanstalten i övrigt föreslagna uppflyttningarna av tjänster vill statskontoret icke förneka, att arbetsuppgifterna, i varje fall å förste byråsekreterarbefattningarna å andra och tredje skaderegleringsbyråerna, äro av den beskaffenhet att en uppflyttning kan övervägas. I nuvarande läge, då särskild återhållsamhet med löne regleringar torde böra iakttagas, anser sig ämbetsverket emellertid icke kunna tillstyrka framställningen i denna del. Med hänsyn till vad anstalten anfört rörande förhållandena å första skaderegleringsbyrån vill statskontoret däremot icke motsätta sig, att en särskild byrådirektörstjänst inrättas å nämnda byrå.

Statskontoret har icke något att erinra mot att riks försäkringsanstaltens läkare tillerkännas semester i föreslagen utsträckning. Någon höjning av de till dem utgående arvoden utöver vad denna förmån skulle medföra, kan ämbetsverket emellertid icke förorda. Storleken av dessa ersättningar liksom portvaktarvordet (jfr prop. 237/1945, sid. 32) läser endast böra upptagas till förnyat övervägande, därest en allmän omprövning av utgående arvoden, utöver den som skedde vid 1947 års riksdag (prop. 1/1947, bil. 2 s. 8 f), skulle komma till stånd.

Statens lönenämnd har yttrat.

Riks försäkringsanstaltens förslag om inrättande av två byrådirektörstjänster, varav en å första skaderegleringsbyrån och en å försäkringsbyråns tekniska avdelning, den senare tjänsten genom uppflyttning av en nu befintlig tjänst såsom förste byråingenjör, finner sig statens lönenämnd böra tillstyrka. Lönenämnden vill tillägga, att allmänna lönenämnden i utlåtande den 19 oktober 1946 över anstaltens anslagsäskanden för innevarande budgetår lämnade ett yrkande om sistnämnda uppflyttning utan erinran.

Vidare hemställer riks försäkringsanstalten om uppflyttning till 29 lönegraden av sju förste byråsekreterartjänster, som nu äro placerade i Ca (Ce) 27. Med anledning härav vill lönenämnden erinra, att av anstaltens tretton ordinarie och e. o. tjänster som förste byråsekreterare elva äro placerade i 27 och två i 29 lönegraden. Angivna proportion innebär en påtaglig skilljaktighet i förhållande till andra verk av likartad karaktär, där antalet förste byråsekreterartjänster är jämnare fördelat mellan ifrågavarande båda lönegrader. Denna omständighet torde enligt lönenämndens mening knappast kunna undgå att utöva en ogynnsam inverkan på riks försäkringsanstaltens rekryteringsmöjligheter. Med beaktande härav synes en viss utjämning böra

komma till stånd i berörda hänseende genom att förslagsvis fem av förevarande tjänster uppflyttas från 27 till 29 lönegraden. En av dessa högre tjänster bör enligt lönenämndens mening avses för den förste byråsekreterare, som å administrativa byrån handlägger ärenden rörande anstaltens organisation och personal. Lönenämnden förutsätter härvid, att — såsom ifrågasattes redan i samband med tjänstens inrättande — tjänstemannen skall komma att direkt underställas verkschefen.

Förslaget om viss höjning av årsarvodena till anstaltens läkare föranleder från lönenämndens sida allenast det uttalandet, att om arvodena anses böra höjas, de personliga arvodestillägg, vilka sedan den 1 juli 1939 utgå till överläkaren och en av de biträdande läkarna, icke synas böra bibehållas.

I särskilt yttrande uttalar ledamoten i lönenämnden *Joel Andersson* — med åberopande av anstaltens hemställan i sina anslagsäskanden för budgetåret 1947/48 om uppflyttning av materialförvaltarbefattningen från lönegraden A 12 till A 14 — att då det syntes honom föreligga synnerligen starka skäl för uppflyttning av nämnda befattning till lönegrad Ca 18 (A 14), förslag om sådan uppflyttning borde föreläggas 1948 års riksdag.

Departementschefen. Riksförsäkringsanstaltens verksamhet har under en följd av år oavbrutet utvidgats. Antalet inkomna anmälningar enligt olycksfallsförsäkringslagen steg sålunda från 160 833 år 1945 till 172 128 år 1946. Ehuru samtidigt vissa andra ärenden minskat i antal, har en icke obetydlig nettoökning i antalet ärenden inträtt. Även under 1947 har antalet ärenden ökat men långt ifrån i samma utsträckning som 1946. Under budgetåret 1946/47 föranledde ökningen av arbetsuppgifterna en förstärkning av anstaltens personal med bl. a. omkring 25 biträden. Härjämte har anstalten för vissa tillfälliga arbetsuppgifter anställt en amanuens och 13 biträden. Även under innevarande budgetår har någon ökning av personalen erfordrats. För nästa budgetår räknar anstalten med i stort sett oförändrad personalstyrka. Härvid har anstalten beräknat, att huvuddelen av förenämnda för tillfälliga arbetsuppgifter anställda personal skall behållas för permanenta uppgifter å försäkringsbyrån.

Jag har icke något att erinra mot denna beräkning.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts i särskild proposition denna dag framlagda förslag om inrättande fr. o. m. den 1 januari 1949 av en arbetarskyddsstyrelse m. m. kommer emellertid fr. o. m. nämnda tidpunkt arbetarskyddsbyrån att utgå ur riksförsäkringsanstaltens organisation. Härvid böra från anstaltens personalförteckning avföras följande befattningar nämligen 1 byråchef (Ca 33), 2 byrådirektörer (Ca 31 resp. Ce 31), 2 förste byråingenjörer (Ca 29 resp. Ce 29), 1 förste byråsekreterare (Ca 29), 2 förste byråingenjörer (Ca 27 resp. Ce 27), 1 byråingenjör (Ca 24), 1 byråsekreterare (Ca 24), 1 kansliskrivare (Ca 15), 1 kanslibitråde (Ca 11) och 2 kontorsbiträden (Ca 8).

Riksförsäkringsanstalten har föreslagit, att vissa högre befattningar skola uppflyttas i lönegrad. Till stöd härför har anstalten åberopat de ogynnsamma befordringsutsikterna, vilka göra det svårt för anstalten att förvärva och behålla dugande personal, samt den kvalificerade arten av de med ifråga-

varande befattningar förenade arbetsuppgifterna. Jag finner de av anstalten anförda skälen vägande men anser mig under nuvarande förhållanden icke kunna förorda de föreslagna lönegradsuppflyttningarna. Med inrättande i enlighet med anstaltens förslag av en byrådirektörsbefattning å första skaderegleringsbyrån torde likaledes tills vidare böra anstå.

Anstalten har vidare föreslagit vissa förbättringar av de till anstaltens läkare utgående arvoden. Då frågan om eventuell förbättring av dessa arvoden torde böra upptagas i ett större sammanhang, anser jag mig icke heller kunna förorda anstaltens förslag i denna del. Däremot böra läkarna beredas semester i enlighet med anstaltens förslag och medel därför beräknas för avlönande av semestervikarier.

Härjämte har anstalten föreslagit, att den till anstaltens värmelednings-skötare utgående ersättningen för portvaktsgöromål skall höjas från 900 till 1 200 kronor. Även denna fråga bör enligt min mening anstå i avbidan på omprövning i ett vidare sammanhang av arvoden för liknande arbetsuppgifter.

Å riksförsäkringsanstaltens personalförteckning äro innevarande budgetår uppförda 204 befattningar som kontorsbiträde i Ca 8. Enligt vad jag inhämtat erfordras vid ingången av nästa budgetår endast 191 sådana befattningar. Antalet bör sålunda fr. o. m. nämnda tidpunkt minskas med 13.

Såsom anstalten anført bör antalet på övergångsstat uppförda befattningar som byrådirektör och ledamot minskas från tre till två.

Jag övergår härefter till anslagsberäkningen.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän beräknas av anstalten för nästa budgetår till samma belopp som under löpande budgetår eller till 1 800 000 kronor. Enligt vad jag inhämtat har emellertid den genomsnittliga belastningen å posten under de sju första månaderna innevarande budgetår icke uppgått till fullt 132 000 kronor per månad. Med ledning härav synes posten för nästa budgetår kunna vid oförändrad organisation beräknas till 1 584 000 kronor. Denna siffra torde böra tagas till utgångspunkt vid den närmare beräkningen. Till nämnda belopp bör läggas kostnaden, ca 19 000 kronor, för lön till fyra kontorsbiträden, vilka den 1 juli 1948 beräknas erhålla ordinarie befattning. Vidare bör tilläggas ett belopp å 10 000 kronor till kostnader för löneklassuppflyttningar. Å andra sidan bör posten minskas med den på senare delen av budgetåret 1948/49 belöpande kostnaden för arbetarskyddsbyrån. Enligt vad jag inhämtat utgör denna kostnad för helt år ca 130 000 kronor. Posten bör sålunda av denna anledning minskas med 65 000 kronor. Medelsbehovet under posten skulle alltså utgöra (1 584 000 + 19 000 + 10 000 — 65 000) 1 548 000 kronor, vilket belopp torde böra avrundas till 1 550 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, är innevarande budgetår uppförd med 37 400 kronor. Till detta belopp bör läggas den beräknade kostnaden för semestervikarier för läkarna, 3 200 kronor. Posten bör å andra sidan minskas med halva årskostnaden för arvoden till de två läkarna för arbetarskyddsärenden eller

med 4 250 kronor. Posten bör alltså upptagas med (37 400 + 3 200 — 4 250) 36 350 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har för innevarande budgetår av riksdagen anvisats med 2 900 000 kronor. Kungl. Maj:t har sedermera enligt av riksdagen lämnat bemyndigande medgivit, att högst 3 000 000 kronor må tagas i anspråk under posten. Med anledning av en av riksförsäkringsanstalten den 13 februari 1948 gjord framställning har Kungl. Maj:t (prop. nr 163/1948, femte huvudtiteln, punkten 4) hemställt, att riksdagen måtte medgiva att posten överskrides med ytterligare högst 257 000 kronor. Av sistnämnda belopp skulle 25 000 kronor stå till Kungl. Maj:ts disposition för att vid behov tillhandahållas anstalten. Den beräknade belastningen under innevarande budgetår skulle alltså, bortsett från sistnämnda belopp, komma att uppgå till 3 232 000 kronor. Då man — bortsett från överflyttningen av arbetarskyddsbyrån till den nyinrättade arbetarskyddsstyrelsen — icke torde kunna räkna med någon minskning av anstaltens personalbehov under nästa budgetår, synes sistnämnda belopp böra tagas till utgångspunkt för beräkning av medelsåtgången under budgetåret 1948/49. Från beloppet bör dragas den på posten fallande kostnaden för arbetarskyddsbyrån under ett halvt budgetår. Posten bör av denna anledning minskas med 50 000 kronor. Återstående belopp skulle alltså utgöra 3 182 000 kronor, vilket belopp torde böra avrundas till 3 180 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg synes böra uppföras med 553 650 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget skulle sålunda utgöra (1 550 000 + 36 350 + 3 180 000 + 553 650) 5 320 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i riksförsäkringsanstaltens personalförteckning, som påkallas av vad jag i det föregående anfört;

dels godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 550 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 36 350
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 3 180 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 553 650

Summa förslagsanslag kronor 5 320 000;

dels ock under femte huvudtiteln till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 5 320 000

Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1946/47	327 000	417 911
1947/48	370 000	—
1948/49 (förslag)	364 000	—

För användningen av det för innevarande budgetår anvisade anslaget har Kungl. Maj:t den 30 juni 1947 fastställt omkostnadsstat, upptagande följande poster.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	35 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	20 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	305 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	4 500
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	7 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>371 500</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättgångskostnader	kronor	1 500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>370 000</u>

Av det för expenser avsedda beloppet ha 37 000 kronor avsetts för bränsle, lyse och vatten samt 268 000 kronor för övriga expenser.

I skrivelse den 25 augusti 1947 har *riksförsäkringsanstalten* framlagt följande beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår.

Kostnaderna för sjukvård m. m., vilka under budgetåret 1946/47 uppgått till 48 623 kronor, upptagas till 48 000 kronor. För reseersättningar, vilka under budgetåret 1946/47 uppgått till 14 168 kronor, upptages oförändrat 20 000 kronor.

Under anslagsposten till expenser utbetalades under budgetåret 1946/47 44 400 kronor till bränsle, lyse och vatten. Med ledning härav beräknar anstalten denna delpost till 44 000 kronor. Till övriga expenser utbetalades under nyssnämnda budgetår 302 958 kronor. Anstalten anser, att 299 000 kronor erfordras för nästa budgetår. Av detta belopp hänförde sig 59 000 kronor till städning och renhållning, 124 000 kronor till skrivmaterialier, papper, blankettryck m. m., 48 000 kronor till telegram, telefon och annonsering, 45 000 kronor till inköp och underhåll av inventarier m. m. samt 23 000 kronor till bokinköp, bindning av böcker och handlingar m. fl. ändamål. Det sammanlagda medelsbehovet till expenser beräknar anstalten alltså till (44 000 + 299 000) 343 000 kronor.

Anslagsposten till publikationstryck, vilken under senast förflutna budgetår belastats med 3 426 kronor, föreslår anstalten uppförd med 8 500

kronor, av vilket belopp 5 000 kronor avses för tryckning av ett reviderat sammandrag för 1939—1943 av de årliga redogörelserna för olycksfall i arbete.

Till övriga utgifter hade under budgetåret 1946/47 åtgått 6 152 kronor. Kostnaden för nästa budgetår beräknas av anstalten till 6 000 kronor.

Inkomsten av försålda publikationer samt ersättning för rättegångskostnader uppgick under budgetåret 1946/47 till 1 819 kronor och beräknas nu till samma belopp som för innevarande budgetår eller 1 500 kronor.

I enlighet härmed har riksförsäkringsanstalten uppskattat det sammanlagda medelsbehovet för omkostnader under nästa budgetår till (48 000 + 20 000 + 343 000 + 8 500 + 6 000 — 1 500) 424 000 kronor.

Statskontoret ifrågasätter i yttrande över framställningen, om icke delposten till inköp och underhåll av inventarier m. m. borde kunna begränsas till 39 000 kronor.

Departementschefen. Riksförsäkringsanstaltens beräkning av medelsbehovet under detta anslag innefattar även omkostnaderna för anstaltens arbetarskyddsbyrå. Såsom jag anført under nästföregående punkt böra under anslagen till riksförsäkringsanstalten medel för nämnda byrå icke beräknas för mer än första hälften av nästa budgetår.

Anslagsposten till sjukvård m. m. uppräknades för innevarande budgetår med 7 000 kronor. Ytterligare uppräkning torde tills vidare icke böra äga rum.

Med hänsyn till att medel i detta sammanhang icke böra beräknas för arbetarskyddsbyråns behov under senare hälften av budgetåret synes anslagsposten till reseersättningar böra nedsättas till 15 000 kronor.

Jag finner mig med hänsyn till belastningen under förra budgetåret icke böra förorda någon nedsättning av anslagsposten till expenser med anledning av arbetarskyddsbyråns utbrytande men kan å andra sidan icke heller förorda någon uppräkning av posten. Denna torde alltså även för nästa budgetår böra uppföras med 305 000 kronor.

Någon uppräkning av anslagsposten till publikationstryck anser jag mig icke i detta sammanhang böra förorda. För övriga utgifter bör i enlighet med anstaltens förslag beräknas 6 000 kronor.

Uppbördsmedlen böra beräknas till oförändrat belopp eller 1 500 kronor.

Medelsbehovet under riksförsäkringsanstaltens omkostnadsanslag uppskattar jag sålunda till (35 000 + 15 000 + 305 000 + 4 500 + 6 000 — 1 500) 364 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Riksförsäkringsanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 364 000

Med bifall till vad föredragande statsrådet sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Lemne.